

Jaunais Preiļu novada teritorijas plānojums - nozīme, izstrādes process un iespējas līdzdarboties

Atbilstoši Preiļu novada domes lēmumam¹ ir sāta jauna teritorijas plānojuma izstrāde. Teritorijas plānojums ir pašvaldības **ilgtermiņa** teritorijas attīstības plānošanas dokuments. Tajā tiek noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Prasības attiecināmas uz funkcionālo zonējumu, publisko infrastruktūru, teritorijas izmantošanu un apbūvi. Tas ir viens no **nozīmīgākajiem pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem**, kas regulē to, kā drīkst izmantot Preiļu novada teritoriju – nekustamos īpašumus, t.sk. kas ir atļauts, kas aizliegts, kādi nosacījumi jāievēro, lai varētu veikt apbūvi, kādas ir īpašās teritorijas.

Viens no galvenajiem jaunā teritorijas plānojuma uzdevumiem būs **aktualizēt, integrēt un salāgot** spēkā esošos teritorijas plānojumus². Spēkā esošie teritorijas plānojumi bija izstrādāti iepriekšējām, līdz 2021. gada 1. jūlijam pastāvošajām administratīvajām teritorijām, kas nu jau šobrīd apvienotas kopējā Preiļu novadā. Jauna teritorijas plānojuma izstrāde ir svarīga, lai nodrošinātu to, ka visa Preiļu novada teritorija tiek attīstīta un pārvaldīta pēc **vienādiem principiem**.

Izstrādes process, ņemot vērā šī dokumenta nozīmi, sarežģītību un nepieciešamību nodrošināt plašas līdzdalības iespējas, paredzēts līdz **2024. gada beigām**. Tas sastāvēs no vairākiem posmiem.

Sākotnējā posmā paredzēts darbs ar institūcijām, Preiļu novada pašvaldības speciālistiem, kā arī dažādām interešu grupām. Iedzīvotāji, uzņēmēji un citi nekustamo īpašumu īpašnieki vai tiesiskie lietotāji aicināti sniegt savus priekšlikumus iecerēm un nepieciešamajām izmaiņām jau dokumenta izstrādes sākuma posmā. Sākuma posms rezultēsies dokumenta **1. redakcijas izstrādē**, kuram tiks organizēts **publiskās apspriešanas** process. Publiskās apspriešanas ietvaros būs iespēja iepazīties ar izstrādāto dokumenta 1. redakciju, piedalīties publiskās apspriešanas sanāksmēs, sniegt priekšlikumus. Publiskās apspriešanas process tiks organizēts tā, lai ar dokumentu redakciju varētu iepazīties gan elektroniski, gan klātienē. Nepieciešamības gadījumā tiks izstrādātas papildu redakcija, nodrošinot to, lai **visu pušu intereses maksimāli tiktu ņemtas vērā**, vienlaicīgi sekmējot ilgtspējīgu teritorijas plānošanu, attīstību un apsaimniekošanu.

Īpaši būtiska ir sabiedrības iespēja iesaistīties plānošanas procesā. Lai nodrošinātu to, ka jaunā teritorijas plānojuma izstrādes process ir caurspīdīgs, saprotams ikvienam interesentam, zemāk veikts apkopojums ar **biežāk uzdotajiem jautājumiem (BUJ)**.

Jautājums	Atbilde
1. Kāpēc nepieciešams izstrādāt jaunu teritorijas plānojumu?	Izstrādāt teritorijas plānojumu un nodrošināt tā pārraudzību ir viens no pašvaldības pienākumiem. Ņemot vērā to, ka pēc 2021. gada 1. jūlijā īstenotās administratīvi teritoriālās reformas Preiļu novads apvieno vairākas administratīvās teritorijas, nepieciešams jauns, vienots teritorijas plānojums visai novada teritorijai.
2. Kad būs gatavs jaunais teritorijas plānojums?	Jauno novada teritorijas plānojumu plānots izstrādāt 18 mēnešu laikā līdz 2024. gada beigām.
3. Kāds statuss ir iepriekšējiem teritorijas plānojumiem?	Līdz jaunā teritorijas plānojuma spēkā stāšanās dienai spēkā esoši ir Preiļu novadu veidojošo bijušo pašvaldību saistošie noteikumi par teritorijas plānojumiem.

¹ Preiļu novada domes 2022. gada 29. decembra lēmums Nr. 26 (protokols 31.§) "Par Preiļu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu"

² Preiļu novada teritorijas plānojums 2016.-2031. gadam (ar 2018.gada grozījumiem), Aglonas novada teritorijas plānojums 2013.-2025. gadam, Riebiņu novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam, Vārkavas novada teritorijas plānojums 2016.-2026. gadam

Jautājums	Atbilde
4. Kā jaunais teritorijas plānojums atšķirsies no iepriekšējiem teritorijas plānojumiem?	Jaunais teritorijas plānojums aptvers visu Preiļu novada teritoriju. Galvenā atšķirība būs tāda, ka visā novada teritorijā tiks izmantoti vienādi nosacījumi un nepastāvēs atšķirības vai savstarpējas pretrunas. Ja šobrīd spēkā esoši ir četri dažādos laikos un veidos izstrādāti dokumenti, tad līdz ar jauno dokumentu tiks nodrošināta vienota pieeja.
5. Vai teritorijas plānojums sastāv tikai no kartēm?	Nē, teritorijas plānojumu veido vairākas daļas: 1) Paskaidrojuma raksts, 2) Grafiskā daļa, 3) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un 4) Pārskats par izstrādi. Papildus Vides pārraudzības valsts birojs ir pieņēmis lēmumu par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu, līdz ar to tiks izstrādāts arī Vides pārskats, kurā tiks vērtētas teritorijas plānojuma risinājumu iespējamās ietekmes uz vidi.
6. Kāds ir teritorijas plānojuma juridiskais statuss?	Grafiskā daļa un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi tiek pieņemti kā pašvaldības saistošie noteikumi. Tas nozīmē, ka tie būs saistoši visām fiziskām un juridiskām personām, veicot apbūvi vai citu saimniecisko darbību novada teritorijā. Paskaidrojuma raksts, Pārskats par izstrādi un Vides pārskats ir informatīvi dokumenti.
7. Kā es varu iesaistīties?	Ikviens interesents jau šobrīd rakstiski var iesniegt pašvaldībai iesniegumu ar saviem priekšlikumiem, ierosinājumiem un ieteikumiem, pamatojot nepieciešamās izmaiņas, kas būtu jāparedz jaunajā teritorijas plānojumā. Pirms iesnieguma iesniegšanas jāiepazīstas ar spēkā esošajā plānojumā noteikto zonējumu gan savā, gan blakus esošajos nekustamajos īpašumos, vai tajos atļautā izmantošana un apbūves parametri atbilst ilgtermiņa attīstības iecerēm, neveidojas konfliktsituācijas ar kaimiņu īpašumos atļauto izmantošanu. Tiklīdz būs sagatavota dokumenta 1. redakcija, tiks organizēts publiskās apspriešanas process (t.sk. sanāksmes). Darba procesā, iespējams, ka tiks īstenotas nelielas aptaujas, kā arī teritoriālās un dažādu mērķauditoriju (iedzīvotāji, uzņēmēji, NVO u.c.) sanāksmes, aicinot tajās piedalīties ikvienu interesentu. Iesniegumu iesniegšanai aicinām izmantot sagatavoto formu.
8. Kā es zināšu, ka notiek dokumenta publiskās apspriešanas process?	Informācija par visām aktivitātēm tiks savlaicīgi publicēta dažādos pašvaldības komunikācijas kanālos (t.sk. gan digitālajos, gan drukātajos). Piemēram, tiklīdz tiks uzsākts publiskās apspriešanas process dokumenta 1. redakcijai, būs nodrošināta paziņojumu izvietošana visos iespējamajos pašvaldības oficiālajos komunikācijas kanālos (informatīvajā izdevumā, tīmekļa vietnē, sociālo tīklu kontos). Procesam iespējams sekot līdz un vēlāk, publiskās apspriešanas laikā, iesniegt arī savus priekšlikumus <u>Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv</u>

Jautājums	Atbilde
<p>9. Kā es varu iesniegt savus priekšlikumus, ierosinājumus un ieteikumus?</p>	<p>Iesniegumu, adresējot Preiļu novada pašvaldībai ar saviem priekšlikumiem, ierosinājumiem un ieteikumiem, var iesniegt dažādos veidos. Aicinām izvēlēties sev ērtāko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektroniski, sūtot uz e-pastu dome@preili.lv; • Pa pastu, sūtot uz adresi Raiņa bulvāris 19, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301; • Iesniedzot Valsts un pašvaldību vienotajos klientu apkalpošanas centros Aglonā (Somersētas ielā 34, Aglonā), Riebiņos (Saules ielā 8, Riebiņos); • Iesniedzot tuvākajā pagasta pārvaldē. <p>Iesniegumu iesniegšanai aicinām izmantot sagatavoto formu. Publiskās apspriešanas laikā iesniegumu būs iespējams iesniegt elektroniski, izmantojot Valsts vienoto ģeotelpiskās informācijas portālu www.geolatvija.lv.</p>
<p>10. Ja mani viss apmierina iepriekšējā (spēkā esošajā teritorijas plānojumā), vai man ir jāiesniedz iesniegums?</p>	<p>Pamatā tiek plānots, ka tiks saglabāti esošajos teritorijas plānojumos paredzētie risinājumi, bet izmaiņas tiks veiktas tad, ja būs būtiska un pamatota nepieciešamība, kā arī, ja mainījušies normatīvie akti vai nosacījumi. Gadījumā, ja attiecībā uz Jūsu nekustamo īpašumu tiks rosināts veikts izmaiņas, tās tiks iekļautas 1. redakcijā, tādēļ publiskās apspriešanas procesā būs iespējams pārliecināties, vai Jūs viss apmierina, vai nav iebildumu, citu priekšlikumu.</p>
<p>11. Vai man jāgaida līdz publiskai apspriešanai, lai sniegtu savu priekšlikumu?</p>	<p>Nē, iesniegumus iespējams iesniegt jau šobrīd – dokumenta izstrādes sākuma posmā līdz 2023. gada 1. oktobrim. Turklāt tas ir pat īpaši rekomendējams, lai nodrošinātu to, ka iesniegumu var ņemt vērā jau gatavojot teritorijas plānojuma 1. redakciju.</p>
<p>12. Vai es varu plānot izmaiņas savā nekustamā īpašumā, kamēr nav stājies spēkā jaunais teritorijas plānojums?</p>	<p>Kamēr nebūs pieņemts lēmums par jaunā teritorijas plānojuma apstiprināšanu un saņemts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinums par tā īstenošanu, tikmēr spēkā esoši ir pašreizējie pašvaldības saistošie noteikumi par teritorijas plānojumus. Tādēļ visām aktivitātēm (būvniecībai, teritorijas izmantošanai) jābūt saskaņā ar tiem.</p>
<p>13. Kur es varu atrast šobrīd spēkā esošo teritorijas plānojumus?</p>	<p>Visus spēkā esošos teritorijas plānojumus iespējams atrast elektroniski Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preiļu novada teritorijas plānojums 2016.-2031.gadam (ar 2018.gada grozījumiem); • Aglonas novada teritorijas plānojums 2013.-2025. gadam; • Riebiņu novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam; • Vārkavas novada teritorijas plānojums 2016.-2026. gadam. <p>Ar teritorijas plānojumus iespējams iepazīties vērsties Preiļu novada pašvaldības Attīstības, investīciju un inženiertehniskajā daļā (pie projektu vadītājas Lāsma Stroles-Krasovskas, telefons: 65322766, 225.kabinets, e-pasts: lasma.strole@preili.lv, adrese: Raiņa bulvāris 19, Preiļi, Preiļu novads, LV - 5301).</p>

Jautājums	Atbilde
14. Kā saprast teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu, t.sk. krāsas un apzīmējumus?	Teritorijas plānojuma <i>Grafiskajā daļā</i> (kartēs) noteikta atļautā (plānotā) izmantošana (funkcionālais zonējums) katrai zemes vienībai. Vispirms kopējā novada kartē jāatrod sava pilsēta, pagasts, ciems un zemes vienībā noteiktais burtu un krāsu kods (apzīmējums). Piemēram, DzS - Savrupmāju apbūves teritorija (dzeltens), P - Publiskās apbūves teritorija (gaiši sarkans), M - Mežu teritorija (pelēki zaļš). Tad <i>Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos</i> jāatrod attiecīgā sadaļa (funkcionālās zonas nosaukums un burtu apzīmējums), kurā aprakstīti atļautie teritorijas izmantošanas veidi un nosacījumi - apbūves parametri u.c. konkrētajā funkcionālajā zonā. Piemēram, DzS - savrupmāju apbūves teritorijā ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam, paredzot atbilstošu infrastruktūru, un kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve. Atļautā minimālā jaunveidojamās zemes vienības platība 1200 m ² , maksimālais apbūves blīvums – 30%, maksimālais stāvu skaits, apbūves augstums - 2 stāvi, 12 m u.c. apbūves parametri un teritorijas izmantošanas nosacījumi atbilstošajā funkcionālajā zonā.
15. Ko es varu darīt savā īpašumā, ja tam noteiktā funkcionālā zona ir Lauksaimniecības teritorija (L)?	Lauksaimniecības teritorija (L) ir viens no visplašāk sastopamajiem un elastīgākajiem teritoriju izmantošanas veidiem. Ja īpašumam noteikts šāds funkcionālais zonējums, tad to var izmantot daudzveidīgi - lauksaimniecībai, viensētu apbūvei, lauksaimnieciskās vai vieglās ražošanas (pārtikas ražošanas, kokapstrādes u.c.) uzņēmumu apbūvei, publiskajai apbūvei, kā arī citiem papildu noteiktiem teritorijas izmantošanas veidiem. Lauku teritorijās (ārpus pilsētu un ciemu teritoriju robežām) Lauksaimniecības teritorijas (L) jaunveidojamās zemes vienības minimālā platībai jābūt 2 ha , ja vien citos normatīvajos aktos nav noteikta lielāka minimālā platība vai ir kādi citi izņēmumu gadījumi. Piemēram, mazākā zemes vienībā atļauts atdalīt esošu viensētu, atsevišķu ražošanas, publiska vai komerciāla rakstura objektu būvniecībai un apsaimniekošanai nepieciešamo teritoriju.
16. Kas izstrādā jauno teritorijas plānojumu?	Teritorijas plānojuma izstrādes procesu vada Preiļu novada pašvaldības Attīstības, investīciju un inženiertehniskajā daļas projektu vadītāja Lāsma Strole-Krasovska, telefons: 65322766, 225.kabinets, e-pasts: lasma.strole@preili.lv , adrese: Raiņa bulvāris 19, Preiļi, Preiļu novads, LV – 5301. Dokumenta izstrādi veic vadošais telpiskās attīstības plānošanas uzņēmums Latvijā - SIA "Reģionālie projekti" (projekta vadītāja Santa Pētersone, tel.nr.: +371 29 419 002, e-pasts: santa@rp.lv) ³ .
17. Kur es varu rast papildu atbildes uz dažādiem jautājumiem saistībā ar jaunā teritorijas plānojuma izstrādi?	Pirmkārt, vēršoties pašvaldībā (teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja Lāsma Strole-Krasovska, telefons: 65322766, 225.kabinets, e-pasts: lasma.strole@preili.lv). Otrkārt, teritorijas izstrādes sekmīgai nodrošināšanai ir piesaistīts telpiskās plānošanas uzņēmums SIA "Reģionālie projekti" (projekta vadītāja Santa Pētersone, santa@rp.lv).

³ Saskaņā ar atklātā iepirkuma konkursa "Preiļu novada teritorijas plānojuma izstrāde" rezultātiem un noslēgto līgumu